

Sankarivainajamme.

Vuosina 1939—45 käydyt sotamme vaativat Järvenpään Yhteiskoulunkien kasvattien keskuudesta raskaat uhrensä. 32 koulumme silloista ja entistä oppilasta menettivät henkensä sotatoimissa, yksi silloinen ja yksi entinen oppilas kuoli niissä saamaansa tautiin ja kaksi entistä oppilasta — niistä toinen tyttöoppilas — sai surmansa ilmapommituksissa. Kun otamme huomioon, että koulussamme oli ennen rauhantekoa ollut oppilaita n. 400 17 v. täyttäneitä nuorukaista, voidaan sanoa, että tämänkin koulun kasvattien osalta sodan vaativat uhrin olivat varsin raskaat.

Kun lukuvuoden 1944—45 vuosikertomukseen sisältyy henkilötiedot näistä sankarivainajistamme, tyydyimme tässä vain luettelemaan heidän nimensä, sotilasarvonsa, kotipaikkansa, syntymäaikansa, kuolinpäivänsä sekä millä luokilla he olivat oppilaina koulussamme:

- Reino Mela, alikersantti, Mäntsälä, s. 23. 4. 1914, † 13. 9. 1944, III—V lk.;
 Torsti Metsola, korpraali, Hyvinkää, s. 21. 7. 1918, † 27. 7. 1941, I—VII lk.;¹⁾
 Unto Mäkelä, korpraali, Järvenpää, s. 26. 3. 1923, † 6. 2. 1942, I—VIII lk.;¹⁾
 Mauno Niinivirta, alikersantti, Mäntsälä, s. 11. 11. 1920, † 1. 4. 1943, I—III lk.;
 Kaija Nikkanen, Tuusula, s. 18. 3. 1929, † 19. 6. 1944,²⁾ I lk.;³⁾
 Heikki Nikula, vänrikki, Mäntsälä, s. 26. 1. 1921, † 4. 9. 1941, I—V lk.;
 Ilmo Ojamo, korpraali, Mäntsälä, s. 17. 7. 1918, † 27. 6. 1944, I—II lk.;
 Ormond Partanen, alikersantti, Järvenpää, s. 11. 12. 1919, † 23. 11. 1941, I—V lk.;
 Simo Peltinen, vänrikki, Jokela, s. 28. 10. 1917, † 22. 11. 1941, I—V lk.;
 Eino Peuranpää, sotamies, Hyvinkään mlk., s. 20. 9. 1916, † 26. 7. 1942, I—IV lk.;
 Heikki Salo, vänrikki, Hyvinkää, s. 13. 9. 1918, † 24. 9. 1941, VI—VIII lk.;
 Olli Salo, vänrikki, Järvenpää, s. 17. 3. 1915, † 18. 2. 1940, VII—VIII lk.;
 Kalervo Salonen, luutnantti, Hyvinkää, s. 4. 3. 1918, † 8. 7. 1942, VII—VIII lk.;
 Jaakko Siivonen, vänrikki, Hyvinkää, s. 25. 7. 1918, † 27. 2. 1940, VII—VIII lk.;
 Pekka Talvela, luutnantti, Järvenpää, s. 2. 6. 1915, † 6. 12. 1941, I—VIII lk.;
 Svante Tervola, vänrikki, Järvenpää, s. 5. 4. 1919, † 14. 10. 1941, I—VIII lk.;
 Taimo Tähtelä, vänrikki, Helsinki, s. 14. 4. 1920, † 5. 5. 1943, IV—V lk.;³⁾
 Osmo Virta, alikersantti, Mäntsälä, s. 21. 11. 1918, † 12. 12. 1939, I—VIII lk.

¹⁾ Oli vielä koulun oppilas.

²⁾ Kuoli ilmapommituksessa.

³⁾ Jatkoikoulunkäyntiään muualla.

- Heikki Eerikkilä, kersantti, Mäntsälä, s. 21. 6. 1918, † 14. 11. 1941, III—V lk.;
 Pekka Eerikkilä, korpraali, Mäntsälä, s. 21. 5. 1922, † 5. 9. 1941, II—VI lk.;
 Pentti Finnilä, vänrikki, Mäntsälä, s. 11. 4. 1919, † 12. 12. 1939, I—VIII lk.;
 Helge Friberg, tykkimies, Nurmijärvi, s. 27. 2. 1924, † 2. 7. 1944, I—VII lk.;¹⁾
 Mauri Heikkilä, korpraali, Ikaalinen, s. 6. 9. 1922, † 2. 11. 1942, I—II lk.;²⁾
 Pentti Heinilä, luutnantti, Hyvinkää, s. 5. 3. 1919, † 13. 10. 1943, VI—VIII lk.;
 Aimo Heinonen, rajajääkäri, Järvenpää, s. 15. 4. 1922, † 4. 7. 1943, II lk.;
 Esko Hellemaa, luutnantti, Turku, s. 20. 7. 1920, † 12. 7. 1944, I—IV lk.;²⁾
 Tor Juselius, vänrikki, Hausjärvi, s. 12. 3. 1920, † 15. 7. 1941, III—VIII lk.;
 Pertti Kaarela, sotamies, Jokela, s. 15. 9. 1927, † 7. 2. 1944,³⁾ I—III lk.;²⁾
 Mauri Kallio, vänrikki, Riihimäki, s. 24. 11. 1916, † 14. 11. 1944, V lk.;
 Jaakko Kitunen, vänrikki, Helsinki, s. 21. 12. 1922, † 4. 7. 1944, I—IV lk.;²⁾
 Erik Lahti, alikersantti, Riihimäki, s. 21. 6. 1923, † 19. 6. 1944, II—IV lk.;¹⁾
 Pentti Lahtinen, vänrikki, Riihimäki, s. 12. 9. 1927, † 7. 7. 1944, III—V lk.;
 Paul Lundqvist, upseerikoulun opp., Riihimäki, s. 20. 11. 1924, † 29. 3. 1944, II—VII lk.;¹⁾
 Tauno Luoto, sotamies, Riihimäki, s. 27. 7. 1922, † 11. 10. 1943, I—V lk.;
 Osmo Martikainen, vänrikki, Joensuu, s. 18. 7. 1919, † 6. 10. 1943, IV lk.;
 Veikko Mattila, Sturmman, Iisalmi, s. 16. 7. 1920, † 19. 1. 1943, I—IV lk.;

¹⁾ Oli vielä koulun oppilas.

²⁾ Jatkoikoulunkäyntiään muualla.

³⁾ Kuoli ilmapommituksessa.

Niin kuin edellisestä näkyy oli näistä sankarivainajista viisi sellaista, jotka vielä kuollessaan olivat koulumme oppilaita, 10 ylioppilastutkinnon suorittaneita, 8 keskikoulun käyneitä ja 13 alaluokilta eronnutta.

Kotipaikkansa mukaan vainajat jakaantuivat seuraavasti: Tuusulasta 6, Mäntsälästä 8, Hyvinkään mlk:sta ja kauppalasta 7, Riihimäeltä 5 ja muilta paikkakunnilta 10. Erikoisen raskaasti verotettiin niitä koulumme oppilasparvia, jotka olivat aloittaneet koulunkäyntinsä vuosina 1932, 1934, 1935 ja 1938 (kustakin vuosikerrasta 5 tai 6 kaatunutta), ja melko ankarasti myös vuosien 1928, 1930 ja 1936 oppilasparvia (3 t. 4 kaatunutta). Koulustamme päässeistä ylioppilaita olivat varsinkin vuosina 1936 ja 1938 valmistuneiden menetykset erikoisen suuret (3 kummastakin).

Paljon nämä 36 nuorta ihmistä eivät vielä elämässään ehtineet saada aikaan tavallisella rauhan aikaisella mittapuulla mitattuna. Vaatimaton oli myös useimpien heidän sotilasarvonsa. Mutta kunniaakkaasti he jokainen olivat tehneensä sotilaina suorittaneet. Tämän kirjoittajalla oli tilaisuus olla läsnä useiden näiden vainajien hautajaisissa ja kuulla heidän esimiestensä lausumia tai kirjeellisesti lähettämiä lämpimiä tunnustuksen sanoja heidän korkeista sotilaallisista ominaisuuksistaan, olipa sitten kysymys upseerista, aliupseerista tai tavallisesta sotamiehestä. Ketä kiitettiin hänen kuolemaa halveksivasta urhoollisuudestaan, ketä hänen uhrautuvaisuudestaan, silloin kun oli ollut kysymys esim. haavoittuneen tai vaaraan joutuneen asekkumppanin pelastamisesta, ketä hänen milloinkaan ehtymättömästä iloisuudestaan ja huumoristaan, ketä erinomaisista komentoja-taipumuksista jne. Jokaisesta heistä saatettiin yhteisenä, poikkeuksettomana tunnustuksena antaa lausunto: »Milloinkaan hän ei tinkinyt velvollisuuksistaan, milloinkaan ei nurissut raskaimmissakaan ponnistuksissa, hän oli rehti, vaatimaton suomalainen sotilas.»

Järvenpään yhteiskoulu voi olla ylpeä siitä, että silläkin on ollut ainakin pieni osuus näiden nuorten miesten kasvattamisessa, joista tällaiset tunnustuksen sanat on voitu lausua. Nuoresta iästään huolimatta nämä nuorukaiset ehtivät sittenkin suorittaa arvokkaan elämäntyön.